

blive indkaldt til Tjeneste, end om dette var skeet strax, idet han maa forudsættes da at være i saadanne borgerlige Forhold, hvor det maa være ham endnu mere om at gjøre at befrie sig for Tjeneste, end da han var i sit 22de Aar. Jeg kan derfor ikke Andet end, tilmed da der under Sagens første Behandling ikke er talt et Ord om Forslaget, at udtale mig mod at vedtage den første Deel af Lovforslaget. Hvad nu den anden Deel af Forslaget angaaer, skal jeg ikke udtale mig derom, men blot henholde mig til det Ændringsforslag, som er stillet om, at denne Deel af Forslaget skal bortfalde; thi jeg troer, at det maa erkjendes, at denne Deel af Lovforslaget, selv naar Børneplykten betragtes fra det reent materielle Standpunkt eller fra Børgespørgsmaalet, gaaer ud paa at indrømme, at den, som betaler kun for en Deel, ogsaa skal have det Mere eller det Hele for samme Betaling.

Æscherning: Det skulde glæde mig, om jeg kunde bidrage noget Væsentligt til den foregaaende Talers Lykke, til at han kunde have den samme Lykke iaar som sidst; jeg ønsker ham den af Hjertens Grund. Det ærede Medlems Uttringer gik ud paa to forskjellige Ting. Den ene af dem hører i visse Maader ikke herhen, men har faaet en Slags Børgerrret derved, at den er bragt paa Tale; den angaaer nemlig, hvorvidt vi skulle og bør gjøre Brug af det Rigsdagen tilkommende Initiativ. Jeg er ganske enig i, at man skal gjøre et meget maadeholdent Brug deraf; men naar Løfter fra andre Sider ikke blive holdte, — Løfter, som staae i Forbindelse med Lovgivningsarbejder, der her fremmes under den Forudsætning, at de skulle blive holdte, — saa har man ingen anden Veje til at naae Maalet, end at benytte Initiativet. Det er Initiativet i vigtigere Sager, jeg her tydede hen til. Hvad angaaer Initiativet til at rette paa saadanne mindre Ulemper, som den, hvorom her specielt er Tale, da er det vist nok, at det vilde være ønskeligt, om de, som helst maatte ønske dem rettede, toge Initiativet dertil hvis de ikke lode sig rette ad administrativt Veje; men hvor der i Lovgivningen har indsneget sig, hvad jeg kalder Ulemper af den Art, vi her omtaler, der troer jeg dog vistnok, at det er ganske rigtigt, at man søger at rette dem, og

den, som gjør det første Skridt dertil, har deraf den største Fortjeneste. Den anden Deel af den ærede Talers Foredrag angik Sagen selv. Spørgsmaalet er, om det, som vi her staae i Begreb med at gjøre, staaer i Modstrid med de Bestemmelser om Stillingen, som indeholdes i Børneplyktloven. Jeg troer, at det ikke vil kunne negtes, at Hovedhensigten med, i Børneplyktloven at indrømme Stilling, er den, at man har anerkjendt, at der kunde virkelig være paatværende Nødvendighed for en eller anden Person, til at see ved Stilling eller Dytning — thi de to Ting maae vi her holde sondrede — at skaffe En til at opfylde den Plikt, som han, idetmindste i Dieblisset, ikke vil kunne opfylde. Men gaae vi nu ikke ind paa den Forandring, som her er foreslaaet, vil hele Hovedformaalet med Stillingen være tabt; thi det vil man dog indrømme, at det overmaade lidet hjælper en Mand, som for Tiden ikke anseer sig uden den største Ulempe istand til at udføre den personlige Krigstjeneste, at han kommer til at udføre den samme Krigstjeneste paa samme Maade, blot i en Bataillon, som har et andet Navn. (Bregendahl: Han kan jo ogsaa stille for sig i Forstærkningen.) Det ærede Medlem sagde: Forstærkningen; man kan ikke stille til Forstærkningen, det er netop det, man ikke kan, man kan kun til Nød bytte i Forstærkningen. Jeg har aldeles ikke noget imod, at der er den Udvei for ham, at bytte i Forstærkningen; men vel at mærke, det kan han ikke komme til, uden at faae indrømmet en Tidsfrist. Nu har det ærede Medlem taget sig de vedkommende Stilleres Sag til Hjerte; han har sagt, det er jo dog haardt, om en Mand, som ved Stilling frigjør sig, om 8 Aar skulde komme til at yde Tjeneste; men hvis en Mand nu hellere vil udsætte sig derfor, vilde det da ikke være haardere at sige til ham: Du maa det ikke. Jeg troer, at det ærede Medlem har paa en ikke heldig Maade taget sig af Stillerens Sag. Stilleren troer jeg, at man i denne Henseende kan overlade til sig selv, og det gjør mig ondt, at ikke den lille Forandring, som blev omtalt ifjor, er bleven taget til Følge, hvilken Forandring gik ud paa at ombytte det lille Ord „kan“ i Lovforslaget, hvor der nemlig staaer, at Stilleren kan først indkaldes til